

MASOVNA - ZAVOD NEINSTITUCIONALNE KULTURE

17. številka glasila

MASINFO

MASOVNA

klub druga stran
klub goriških študentov
klub 13. brat
rock vibe - ŠKUC

Vsebina:

Mestu in svetu: red in mir

Babilon se podira, meje ostajajo

Sedmega oktobra je ograja na državni meji med obema Goricama ponovno bila na preizkušnji. Na obeh straneh mreže naj bi se zgodil vrhunec nekajtedenskega dogajanja, ki je v glavnem potekalo na sosednji strani in je s svojo zasnovo zastavilo odločen protest proti ravnanju evropskih in satelitskih držav, ter se postavilo v bran ljudem, za katere je ta meja več kot le nedolžna vrtna mreža.

Goriška meja je seveda bolj kot grozljiva svinčena zavesa priročen simbol, ki ga vsake toliko ruši ena ali druga stran. Je opredmetenje nevidne črte, še bolj kot v stvarnem svetu zarisane v naših mislih in predstavi sveta. Čeprav je za ljudi ob meji skoraj neopazna, si marsikdo ne zna predstavljati življenja brez nje - nenazadnje obmejne strukture številnim dajejo zaposlitev in ti na ukinjanje meja gotovo gledajo z bolj pragmatičnega stališča. Vseh vprašanj, ki jih odpravljanje meja prinaša, se v tem trenutku sploh še ne zavedamo. Svojevrstno protislovje pa je, da se ob politično korektnem leporečenju o vključevanju Slovenije v Evropo brez (notranjih) meja, mejo krepki z ukrepi, ki jih lahko v najbolj drastični policijsko-vojaški obliki občudujemo predvsem na italijanski strani, za katero pa naša država noče zaostajati. Slejkoprej se bo zgodba z obrnjenimi stranmi preselila na mejo s Hrvaško.

Mejo je namreč potrebno obvarovati pred tistimi, ki nam niso enaki, ki nimajo pravice, da bi normalno potovali v druge države. Pri tem je popolnoma vseeno, od kje ti ljudje prihajajo in zakaj so se odločili za odhod iz svoje dežele. Vsi po vrsti so označeni za kriminalce, od ljudi, ki bežijo zaradi političnih razlogov, do otrok, ki se morda rodijo kje na poti v domnevno boljše življenje. Če jih varuhi reda odkrijejo, je naslednja skrb odstranitev iz države, čakanje na izgon pa ujetniki praviloma prestajajo v neprimernih pogojih.

V odgovor na vse bolj zaskrbljujoč položaj so se različne družbeno angažirane organizacije in posamezniki, od Trsta do Vidma in Pordenona, povezali v združenje No Border Social Forum. Usmeritev in idejno naravnost nakazuje že samo ime, ki se zgleduje po genovskem Social Forumu, glavnem organizatorju velikih demonstracij. Ves konec septembra in začetek oktobra so v različnih krajih tako potekale različne prireditve, od fotografskih razstav do javnih forumov in koncertov, z namenom približevanja drugih kultur, predstavljanja prebežniške problematike in ozaveščanja o pomenih meja. Zavod Masovna je v okviru dogodkov 29.9. na Mostovni pripravil večer "Meje v muzeje" z zanimivimi

govorci, dokumentarci in obveznim glasbenim zaključkom. Sklepni dogodek teden dni kasneje, ki je po zaslugi naporov KGŠ vendarle potekal na obeh straneh mreže, je naliv pregnal v prostore proč od meje in pokvaril končno zadovoljstvo in predstavitev dela širši javnosti.

Pravzaprav spet simbolno - razlogov za kakršnokoli zadovoljstvo res ni veliko. Po ameriškem 11.septembru se zdi, da je ves svet postal ujetnik in osumljenec pri iskanju sovražnika. Danes prst kaže v arabskega šejka, jutri bo na koga drugega. V imenu reda in miru bo kmalu dovoljeno vse. Velike države bodo napadale majhne, majhne se bodo znašale nad svojimi državljani. Tako bo vse več beguncev - novih sovražnikov. Krog se lahko vrti do neskončnosti. Amerika se čudi, kako se ji je lahko zgodila takšna strahotna krivica. Obveljalo je prepričanje, da niso imeli dovolj dolge palice za krotenje neubogljivcev, kar je treba takoj popraviti. Ob neverjetni cenzuri in patriotsko propagandističnemu hujskanju nihče niti ne pomisli, da razvita manjšina sveta morda ni del rešitve, ampak problema. Problema, ki se ga na "ameriški način", z bombami in raketami, samo prestavlja na nove in nove generacije. Mirovne, družbeno, ekološko in drugače angažirane skupine so dovolj dolgo opozarjale na nevzdržno večanje razlik in napetosti na račun sebičnega obnašanja najrazvitejših držav, dovolj, da so si prislužile naziv sovražnika v boju za prave cilje. Projekcija le-teh se že jasno kaže: peščica ljudi z nakopičenim bogastvom in represivnim aparatom obvladuje ostali del sveta in človeštva.

"Red in mir" se tako vse bolj spreminja v "Ordnung und Disziplin", ali celo "Arbeit macht frei". Lahko pa tudi verjamemo, da je to le smrtni krč imperija, ki je zrasel čez samega sebe. Da vendarle lahko tudi kot posamezniki prispevamo k manj krivičnemu svetu. Začnemo lahko s čisto življskim in pragmatičnim vprašanjem: ali bi beguncu ponudil kozarec vode, če mi za to grozi denarna kazen? To je prva meja, ki jo je treba premagati. Ko bo vsak od nas podrl meje v svojih mislih in prepričanjih, tudi vse druge ne bodo več dolgo trajale. In zaradi mene lahko tudi tista mreža pred železniško postajo ostane, kjer je.

Simon Markič

(več o naravi sveta pa npr. na <http://www.mladina.si/tednik/200141/clanek/ww2/>)

Masinfo - glasilo Zavoda Masovna
Vpis v Evidenco javnih glasil št. 1718
Glavni in odgovorni urednik: Marko Rusjan
Tehnično urejanje: Simon Markič

Prispevke v tej številki so spisali Neža Kodrič, Simon Markič, Marko Rusjan in Nataša Velikonja
Na naslovnici: Ramzes II. z božjo pomočjo porazi Hetite
Fotografije z Mostovne: David Verlič

Izid glasila omogočata MO Nova Gorica in M Servis Nova Gorica
Tisk: Tiskarna ZIP Solkan, naklada: 2.500 izvodov
Nova Gorica, oktober 2001

Prispevke, obvestila in komentarje za naslednjo številko pošljite na elektronski naslov masovna@hotmail.com ali na Zavod Masovna, p.p.1, 5000 Nova Gorica. Vabljeni tudi v pisarno zavoda na Prvomajski ulici, nasproti Gostola, telefon 05 3023 440.
Masinfo na internetu: <http://www.masovna.org/masinfo>

Red in mir na vasi

Po nekajletnih pritožbah ogroženih prebivalcev stanovanjskega bloka v središču Nove Gorice nad Poletno sceno, ki jo tik ob občinski stavbi vsako leto organizira Klub goriških študentov, je Mestna občina povlekla odločilno potezo. Deset dni pred koncem Poletne scene so najprej preklicali soglasje za koncertno dejavnost, nato pa po raznih intervencijah le dovolili dokončanje letošnje sezone. V prihodnjih letih pa nimajo namena izdati takšnega soglasja. Župan ugotavlja, da takšna dejavnost ne sodi v mestno jedro, in predlaga selitev hrupnega dogajanja na Mostovno. Torej konec koncertov.

Problemov v zvezi z omenjenim ukrepom je toliko, da jih niti ne moremo tako na hitro obdelati. Glavni problem je vsekakor umikanje določene negospodarske dejavnosti iz centra mesta. Obisk prireditev nedvomno kaže, da si prebivalci tega mesta želijo takih prireditev in center je vsekakor najprimernejši in najdostopnejši. Na drugi strani imamo seveda interes stanovalcev po mirnem nočnem počitku. Konflikt interesov je očiten. Tokrat pa mislim, da gre za navadno izsiljevanje s strani nekaterih posameznikov, ki svojega privilegija neposredne bližine vseh institucij, bank, pošte in trgovin niso sposobni povezati z negativnimi stranmi tega istega privilegija. Prireditve so se zaradi problemov iz preteklih let že tako začenjale zelo zgodaj in relativno zgodaj končale. Vsekakor veliko prej kot katerikoli krajevni praznik. Tu pa naletimo na naslednjo sporno točko. Kaj se je res mudilo nasilno prekiniti dogajanje 10 dni pred koncem? Zadeva je še toliko bolj komična, ker so septembra praznovanja krajevnega praznika in velike ljudske fešte na istem mestnem območju. Bo občina dovolila nadaljnje teroriziranje prebivalcev? Odgovor ni potreben. Že vnaprej pa tudi vemo za obrazložitev diskriminatornega obravnavanja enake dejavnosti. Vsesplošno ljudsko rajanje, ki ga proizvajata dva najnižja skupna imenovalca - alkohol in podalpska pop kultura - si vsekakor zasluži center mesta. Vse ostalo pa niti ne. Konflikt je dobil svoje nadaljevanje v pismih bralcev Primorskih novic. Županovo ostro in deloma napadalno pismo je dobilo agresiven odgovor vodstva KGŠ, v debato pa so se vključili še občani in občanke. Veliko je govora o reševanju življenja v mestu, kako je mesto živo in pojavijo se tudi popolnoma izključujoče predstave, kaj prinaša življenje v center. KGŠ trdi, da center poživljajo kulturne in družabne prireditve, MO Nova Gorica se strinja in trdi, da je Novo Gorico bolj živo mesto od vseh avstrijskih mest razen Dunaja (kar pa še ne pomeni veliko, primerjajmo se z nizozemskimi mesti), le hrupni nočni dogodki

niso primerni, tretji bralec pa meni, da center mesta oživljajo njegovi prebivalci. Zgodba seveda ne more biti tako preprosta. Novogoriški center je živ predvsem med tednom čez dan, ker ljudje hitijo v trgovine in posedijo v barih, svoje pa prinese tudi bližina srednjih šol. Nevarnost za življenje v centru mesta raste na robu Panovca. Že postavljenemu Mercatorjevemu nakupovalnemu središču se bo pridružil še Merkurjev center. Kratkoročno učinkov še ni veliko. Večina ljudi še vedno raje vsakdanje nakupe opravi v centru. Dolgoročno pa tako močni nakupovalni centri na obrobju mesta odvezajo potrošnike trgovinam v centru. Kapitalso šibkejši bodo v tej bitki do končnega izčrpanja obnemogli in ljudje bodo vedno pogostejše zahajali v nakupovalne centre. Značilnost nakupovalnih centrov je tudi v tem, da so organizirani kot oblika zabave v prostem času. Obiskovanje nakupovalnega centra postane življenjski slog, obvezen ritual, nujnost, da nisi izključen iz družabnega življenja. Selitev določene količine prebivalstva iz centra v nove potrošniške raje na robu mesta pomeni životarjenje centra. Samo po sebi se postavlja vprašanje, kakšen pomen ima ta proces za večerne kulturne prireditve v centru mesta. Zadeve še niso jasne, gotovo pa je, da ob izumiranju dnevnega življenja v centru tudi večerni dogodki ne bodo trajno oživili centra.

Nehvaležno bi bilo napovedovati nadaljnji razvoj dogodkov. Vsekakor pa je cilj občine, da z Mostovno reši dve muhi na en mah. Mlade in njim podobne locira na mestno obrobje, kjer pričakuje manj problemov z okolico, prebivalce centra pa za vedno reši nadležnega hrupa. Klub goriških študentov pa bo težko ostreje nastopil proti takšnim načrtom, saj le redki grizejo roko, ki jih hrani.

Več kot očitno je, da je potrebna enotna fronta, ki bi lahko uspešneje uveljavljala interese kulturne in neprofitne dejavnosti. Prvi korak pa seveda je, da se posamezne organizacije in skupine otresejo svoje samozadostnosti, in začnejo aktivneje in solidarnostno delovati.

Marko Rusjan

Kar ni za junca, to je za nunca?

Že stari Grki, pa gotovo niso bili prvi, so se pritoževali nad svojo mladino, ki naj bi bila objestna, nespoštljiva, razvratna, skratka neprilagojena in moteča. Že tisočletja se "odrasli" in "mladi" gledajo postrani in le s težavo iščejo skupne načine vsaj tolerantnega, če že ne sodelujočega sobivanja. Poletno sceno Kluba goriških študentov je deset let odlikovala ravno ta hoja po ostrem rezilu med željami in potrebami mlajših prebivalcev mesta in stanovalcev središča mesta. Kljub letošnjemu posebnemu prilagajanju programa, kar se tiče glasnosti in trajanja, je nekaj dni pred zaključkom dogajanje vseeno prišlo do preloma. Z občine je prišla prepoved prireditev, ki je povzročila hudo negotovanje in celo izgrede proteste, ter izzvenela v medsebojnih časopisnih obtoževanjih župana in KGŠ.

Resnici na ljubo je treba dodati, da je skoraj v isti sapi s prepovedjo prišel tudi njen preklc, najbrž potem, ko so vremenska predvidevanja dovolj zanesljivo napovedala odpoved zaključnih koncertov. Ostalo pa je opozorilo, da Poletne scene v središču mesta ne bo več.

A le nekaj dni po ukinitvi "motečega dejavnika" je Občina brez sramu napovedala velik koncert na občinskem travniku. Kao, "nekaj za mlade" v okviru občinskega praznika in vrhunca praznovanja tisočletnice Gorice in Solkana. Tisto, česar KGŠ

Okrogla miza na Mostovni; od leve Nikolai Jeffs, Rastko Močnik, Marko Rusjan, Gianfranco Schiavone in Mara Černic

nikakor ne sme, lahko občina torej mirno počne in se s tem še ponaša? Čast občine je spet opral dež, ki je prireditev onemogočil, da se je teden kasneje dokaj neopazno skrila v Cream. Marsikoga je to, sicer le eno od številnih občinskih protislovij, razburilo še iz drugih vzrokov. Ob praznovanju tisočletnice so potekale številne prireditve, tudi bolj ali manj za lase privlačene, večinoma pa dobro podprte iz radodarno odprte malhe. Pa smo pred marčevskim dogajanjem na Mostovni še mi naivno povprašali, če bi se mogoče našlo tudi kaj za naš program. Ja, kje da smo bili, so se nam smejali v brk, sredstva so že davno razdeljena. OK, malo se je potem še dalo postrgati, a spet za posvečene bolj kot za ostale. O kakšnem koncertu namreč ne takrat ne precej pozneje ni bilo govora, se je pa med "davno porabljenimi sredstvi" očitno na hitro še vedno našel milijonček za prostostrelske akcije nekaterih občinskih uradnikov, ki najbrž ne vejo, da obstaja kakšen Urad za mladino, kaj šele da bi šli kar naravnost do koga izmed "mladih", ki ima mogoče kakšno uporabnejšo zamisel za proslavljanje.

//Kratek lokalpatriotski izskok//

Glavna milenijska svečanost je ob prisotnosti najvišje krajeve in državne nomenklature potekala v Solkanu. Ljudi se je trlo, in ker žalibog glavna cesta še vedno teče čez trg, so obiskovalci zasedli tudi vozišče. Promet bi le težko ustavili za nekaj ur, zato se je pač malo zamižalo ob povzročanju nevarnosti, na kar se ob nekaterih drugih prireditvah (npr. KGŠ, Mostovna...) tako strogo pazi. Zaključek je bil (kako izvirno in potrebno) začinjen z ognjemetom, o hrupu samo toliko, da so se ob pokanju prožili alarmi na avtomobilih. Nič ne de, organizator je občina (oz. KS Solkan), torej je vse v redu. Če pa ni, se pa itak nimaš komu pritožiti.

Ob prisotnih živih bitjih je bil sicer osrednja zvezda preurejeni Srebrničev trg z novim vodnjakom. Z vsebinsko in uporabno vrednostjo se tokrat ne bom bodel, ker pri zadevi zanimivejši stroški - namesto predvidenih petdesetih milijonov (!) jih bo treba najti še pol toliko... kaj naj po občinskih zagotovilih ne bi bil problem?! Se samo meni zdi, da se tu nekdo šali? Da se za mnoge potrebne ali vsaj koristne stvari že leta ne najde denarja, za kinčavi blišč pa je vedno pri roki nekaj deset milijonov? Za nameček tudi pohvalno dejstvo, da je vodnjak in ureditev trga načrtoval mlad in prodoren solkanski arhitekt, ob njegovi tesni družinski povezavi s predsednikom krajeвне skupnosti, ki je predlagala gradnjo, izpade vsaj neokusno.

//in že smo spet v Novi Gorici//

Domnevno hrupne prireditve, predvsem tiste, ki jih organizirajo in obiskujejo mladi, naj bi se v bodoče dogajale izven centra mesta, predvidoma na Mostovni. A nobenega zagotovila ni, da se zgodba Poletne scene ne bo ponovila. Ob poletnem festivalu City of... na Mostovni se je namreč že slišalo negodovanje prebivalcev ulic vzdolž Prvomajske. Kaže, da bo sožitje tudi tu težje doseči, kot je sprva kazalo. Žal pa na popuščanje in iskanje srednje poti mnogi niso pripravljeni. Nova Gorica žal še vedno močno korenini v svoji podeželski preteklosti, v njenih graditeljih in prvih generacijah stanovalcev, ki s seboj niso prinesli mestnih navad in kulture. In tudi vodstva občine dosedaj niso naredila bogve kaj, da bi Nova Gorica v resnici postala mesto. Tudi pri popuščanju vsakovrstnim pritožbam, posebno proti dejavnostim mladih in podobnih skupin, ki so kot kaže primerna in nezaščitena tarča vsakega sitneža, ki si vzame pet minut časa za tečnanje. Zaprtje grozi recimo skaterskemu parku, pa ne na račun občasnih koncertov. Enega od sosedov namreč baje moti zbiranje mladine - v ograjenem prostoru, na drugi strani ene najprometnejših mestnih ulic... Na

Gračni so pred tremi leti nekaj mesecev potekale dejavnosti kluba Druga stran, ob stalnih inšpekcijskih in policijskih ogledih ter besednih in tudi strelskih napadih sosedov. V istih prostorih sedaj obratuje gostinski lokal in pritožb ni več slišati. Je bila prej okolica res toliko bolj ogrožena ali je treba razlago iskati drugje?

Odzivi prebivalcev so močno pogojeni z držo občinske uprave, kar kaže denimo stanje v centru mesta pred nekaj leti, med HITovim razcvetom, ko je ponoči na ulicah in med bloki vladal prometni kaos. Zaradi tega seveda nihče ni grozil z ukinitvijo igralnic in stanovalci so se počasi sprijaznili oziroma se prilagodili razmeram. V zadnjem času je nočna obremenjenost mesta opazno zmanjšana, a nekaterim tudi to ni dovolj in bi radi spet v čase še nekaj let nazaj, ko recimo ob enajstih zvečer med sprehodom iz centra mesta proti Solkanu nisi srečal žive duše.

Novogoriško nočno življenje je mogoče v resnici bolj živahno kot kje drugje (prav lahko sicer najdemo tudi ustrezne protiprimerjave), vendar je omejeno na igralnice in nočne klube ter edino diskoteko ("za mlade"), kamor obiskovalci poniknejo kot kakšni Morloki, in kvaliteta življenja v mestu zaradi tega ni prav nič višja. Kot tudi ni zaradi občasnih wurst-und-bier "ljudskih" veselic. Poletna scena je bila deset let v mestu skoraj edina stvar, ki je poleg odprtega prostora za druženje poskušala ponujati tudi kulturno doživetje. S stališča mesta kot celote je težko oceniti, ali je koristnejše zadovoljiti nekaj prebivalcev, ki so nekaj dni v letu izpostavljeni zvokom s prizorišča, ali obdržati in celo razširiti kulturno dogajanje. Če se primerjamo recimo z Mariborom, kjer vsako poletje ob navdušenju domačinov in obiskovalcev poteka vse kvalitetnejši festival Lent, ali Izolo s festivalom Mediteran, lahko ugotovimo zgolj ozkomišelnost in škodoželjno sebičnost nekaterih Novogoričanov. Ti so očitno že vse videli, dosegli so vrhunec razvoja in zanima jih samo še nočni mir. V kratkem lahko pričakujemo predlog za iztrebljenje ptičev in drugih hrupnih živali, in morda za kupolo čez mesto, ki nas bo varovala pred grmenjem ob nevihtah in bučanjem burje. Denar se bo že našel, saj ga bomo prihranili pri kulturnih, družbenih in ostalih nekoristnih rečeh.

Čeprav tovrstne zamisli niso nemogoče, vseeno upam, da živahnost in živost ne bosta pregnana iz Nove Gorice. Kot lahko slutimo, je pri prenekanterem dogodku večji problem od vsebine in glasnosti to, kdo ga privarpi. Občina ima nevhvaležno nalogo, da se odloči, na čigavo stran se bo postavila. Vse prelahko je nove in sveže zamisli odpraviti kot nepotrebno kaljenje miru, ali kot izgovor za pridobitniške dejavnosti, še posebej če sam potem počneš popolnoma to, a na še nižji ravni. Kot sem v Masinfu že nekoč pisal, je občino in KS center strah lastne podobe, kar zadeva prireditve v mestu - kopije najbolj zahojenih podeželskih veselic. Središče mesta danes ni odprto za vse prebivalce, njihovo druženje in kulturno doživljanje. Na eni strani občinske stavbe je podaljšek dnevnih sob in spalnic spanjaželjnih obččanov, za njo pa je predvrverje diskoteke, dovolj zakrito, da je tam dopustno vse. Da se le ne vidi in sliši. Kdor bi slučajno rad kaj več od instatnih kulturnih inaič, in vidi dlje od vznožja svoje postelje, v Novi Gorici od tega poletja dalje nima več kaj početi.

Zanimivo bi bilo slišati, s kakšnim vatlom na občini merijo želje in pričakovanja ene in druge strani. Da imajo zase najdaljšega, itak vemo. Vemo tudi, da lahko zahtevamo enake pravice za vse prebivalce mesta. A dokler si bo mestna uprava še naprej po domače jemala več, kot ji gre, lahko pričakujemo le, da bodo tudi nekateri prebivalci želeli vedno več. Kdo pri tem povleče krajši konec, se je pa tudi že pokazalo.

Simon Markič

Cives mundi sum - državljani sveta sem

*delo, faks
internet in e-mail
svetov je več:
moj in ostali
plešemo ob zvokih bombnikov,
ki rohnijo tudi v mojih sanjah,
ja tako je,
ne morem se izogniti stvarnosti.*

Stvarnosti, ki je biološko pogojena z oblikovanjem aktualne slike zunanjega dogajanja v človeku. Stvarnosti, ki jo dojemam preko tvorjenja holografske valovne strukture v možganih. Ta struktura usklajuje informacije iz tisočev narazen ležečih živčnih celic, jim da pomen in jih obogati s čustvi. Potem hologram izgine v preteklosti, se uskladišči kot spominski zapis in odpre novo "okno sočasnosti" z novimi dogodki. Vse skupaj traja tri sekunde in če se ritem za malenkost zamakne, se naš svet podre. Pri narkotiziranih bolnikih oscilacija, tj. gibanje v časovno enakih presledkih okrog ravnotežne lege, v oknu dogodkov izgine; zanje ni več sedanjosti (in tudi ne bolečine). Pri nekaterih psihičnih obolenjih ostane okno dogodkov predolgo odprto. Ti ljudje imajo zato težave s prepoznavanjem jezika in z izvajanjem dejanj v pravilnem zaporedju. Kdor zapusti 3-sekundni takt "otoka sedanjosti", izgubi samega sebe, saj brez časovne strukture izgubi zavest in identiteto (ŽIT, sept. 2000). Torej lahko zaključimo z večno debato, koliko traja sedanjost: tri sekunde!. Posameznik se pač ne more izogniti dejstvu, da je pripadnik biološke vrste homo sapiens in zato funkcioniira po določenih, za vse pripadnike te vrste enakih principih. Potrebno je v tem ponorelem svetu izpostaviti kot aksiome tiste poglede, ki vsebujejo maksimalni objektivizem. Seveda ostane popolnoma svobodno subjektivno dožemanje časa. Vsak pozna razliko med tem, koliko traja pol ure čakanja na ljubljeno osebo, in koliko traja pol ure, preživete v njenem objemu. Ta dejstva ostajajo povsod po zemeljski obli, za vse pripadnike različnih ras, različnih veroizpovedi, različnih nacionalnosti... enaka!!! In ker svet postaja vse manjši in se kokakolo lahko kupi že praktično povsod, je popolnoma neprimerno, da se nacionalnost enači z državljanstvom. Saj se že, če izpostavimo samo primer male Slovenije, pokaže, kako je

takšno gledanje napačno. Vsi državljani Slovenije niso Slovenci in vsi Slovenci nimajo slovenskega državljanstva. Globalno gledano smo vsi prebivalci istega planeta. Zakaj vztrajam pri državljanstvu? Ker bi se posamezne nacije, če bi lovile teroriste v lastni državi, gotovo poslužile drugačnih sredstev za njihov pregon, kot se jih sicer. Ker, če bi bili vsi državljani sveta pred zakonom enaki, bi ženske lahko povsod nastopale enakovredno moškim, ne pa da so dovoljene take skrajnosti kot npr. kamenjanje dekleta, ki pusti soncu, da ji ljubkuje obraz. Verjetno tam daleč še niso slišali za serotonin, snov, ki povzroča v človeku dobro razpoloženje, sprostitve, in pomaga pri premagovanju stresa. V kri se nam izloča med smehom, seksom, ob uživanju sladkarij, in ko smo izpostavljeni blagodejnemu sončnim žarkom.

Sploh pa veliko preveč pametnjakimo o zunanjih dogodkih in premalo vemo o dogajanju v nas samih. Tako bo vse dotlej, dokler bo gonilna sila ostajala osvajanje zemeljskega prostora, ne pa spoznanje, da smo ta prostor ne le že obvladali, ampak ga tudi že skoraj uničili. Zato, Državljan sveta, misli globalno, a deluj lokalno!

Za konec pa se utemeljitev uporabe množine v naslovu. Razen tega, da so obrazi naše osebnosti lahko tako raznoliki, da se kdaj pa kdaj vsakdo zamisli nad njihovo množino, imamo dejansko v našem črevesju nekaj organizmov, s katerimi živimo v simbiozi, saj nam oni omogočajo prebavljanje hrane, mi pa njim nudimo življenjski prostor. Je že res tako...

Neža Kodrič

Glasbeni razpis Urada za droge

Urad vlade RS za droge razpisuje izbor pop/rock skladb z besedilom na temo preprečevanja uporabe in zlorabe dovoljenih in prepovedanih drog. Pesmi bodo izšle na kompilacijski plošči in bodo uporabljene za potrebe preventivnih dejavnosti Urada za droge. Prva nagrada tehta 100.000 SIT, druga 70.000 in tretja 30.000. Rok za oddajo je 30.11., več informacij na tel. 041-444-847 (Matej Košir) ali v MC Brežice (www.mc-brezice.si)

Uspešnica večera: Ljudska kuhinja

Mef in Armando v elementu

Kako nastane iz vrtnice molotovka?

Avgusta je nacionalna televizija uprizorila oddajo *"10 let slovenske države"*. Bilo je poučno in prav nič zabavno. K ogledu sem se posedla zato, ker država v avgustu mesecu prav res nič kaj ne obeša na veliki zvon, nobene obletnice ni, nobene prve in zgodovinske havbice na grabnu, zaradi česar bi lahko izsilila dobro uro lekcije iz spomina v najbolj gledanem televizijskem terminu. Zazdelo se mi je torej, da bo to prav zares nekaj specialnega.

Ameriška umetnica Laurie Anderson v enem od svojih komadov opisuje, kako so ameriške ambasade v času zalivske vojne iz strahu pred terorizmom dajale svojim državljanov napotke za obnašanje na letaliških terminalih. Ameriški turisti naj ne vzbujajo pozornosti, se je glasilo temeljno vodilo: ne nosite baseballskih kap! ne nosite majic z napisi ameriških univerz! ne nosite Timberlands gozdarjev brez nogavic! ne žvečite! ne vpijte! Čudno je, pravi Anderson, kako se lahko vsa kultura razkrije skozi nekaj drobnih značilnosti.

No, in res. V prvih sekundah omenjene oddaje se najprej drug za drugim odrolajo markerji države Slovenije. Pa poglejmo, kako se le-ta razkriva: na startu vojna, sledi ji Leon Štukelj, nato Bill Clinton, glajenje smuči v Elanu, pa otroci, Triglav in knežji kamen. Ste kdaj podvomili v podobo medijev kot zrcala oblasti?

Potem se ti spoti pravzaprav vso oddajo spet in spet, metodično in didaktično, navzgor in navzdol, ponavljajo znova in znova. To repetiranje je državna zgodovina zadnjih desetih let. Spet vojna in osamosvajanje, zelo dolgo, katarza naroda skozi ogenj in žveplo, politiki kot junaki, kolena jim niso klecala. Nato strankarska politika ter vladne koalicije, sprava v Rogu, menjava nadškofa Šuštarja z Rodetom, slovenska meja, Nato in Evropska unija. Enkrat delavske stavke, enkrat demonstracije v podporo Janši ob aferi Depala vas. Zadnje sekunde oddaje rezimé: spet Štukelj, nato papež, pa spet Bill Clinton, varnostni svet Združenih narodov, Bush-Putin ter Humar, Karničar in Strel. Prešeren in Pavarotti in že je konec. Plus Pavček, ki pravi nekako takole: *"Biti Slovenec je pravzaprav razkošje, kajti nikjer drugje ni mogoče v dvojni reči - imava se rada; vsepovsod drugod to rečeš v množini in se torej k dvema takoj prisesa v posteljo se tretji"*.

Pravzaprav nič novega, razen tega, da je takšna oddaja na povsem običajen dan verjetno posledica odločnega sklepa, da ima ljudstvo očitne težave z državotvornim konsenzom in ga je potemtakem treba spet malce zagotoviti. V sami oddaji ni bilo niti enega komentarja, ki bi na stanje v državi pogledal s kritično, analitsko distanco, zgolj tvorci in ideologi države, vojaki in politiki. Tako je tudi ena avgustovskih Sobotnih prilog dnevnika *Delo* prinesla dolge teze zunanjega ministra Rupla, po katerih gre nasprotnikom pridružitve Natu [citiram] *"v resnici za sistematično nasprotovanje slovenski usmeritvi v tržno gospodarstvo in demokracijo, skratka, za nasprotovanje zahodni usmeritvi naše države"*. Obstaja sicer še neka razlaga, meni Rupel, v katero pa sam osebno ne verjame: da le-ti, torej nasprotniki Nata [piše minister], *"niso preveč pametni ali da se jim je zmešalo"*. Oh, še mnogo je tega, res.

Kaj bomo torej storili? V tistem *Triumfu volje* vržejo v kader občana, ki vdano gleda v tla in pravi, *"ja, res je fino v samostojni Sloveniji, življenje je sicer težje kot prej, mislili smo, da bo v naših krajih več turizma, ampak kaj hočemo"*. Zadeva je popolnoma uspela: mi smo Karničar, Strel, Humar, veslači in Rajmond Debevc, mi smo Štukelj in ploska nam sam Clinton, mi smo tisti, ki nas Wojtyła nagradi s svojim rojstnim

dnevom, mi stojimo za Ruplom, ki nas spravlja v *"najpomembnejši svetovni klub"*, preverjeno in dokazano, ker nas je enkrat že spravil od tam, kjer nam je bilo po skromnem mnenju občana sicer bolje. Mi lezemo navkreber in to so naši fakti.

Televizijska oddaja *"10 let slovenske države"* je od vseh civilnih iniciativ, ki so nastale izven državnih institucij, pokazala zgolj anti-politično demonstriranje idolatrije junaka Depale vasi. Doktor Rupel govori o *"tržnem gospodarstvu"* ali *"zahodnih usmeritvah"* kot o enoznačnem bloku, ki ga je moč samo v celoti sprejeti ali pač v celoti zavrniti. Tako oblast ob pomoči *"prime time"* medijev ustvarja strukturo javnosti, ki dejansko verjame, da se lahko ob - denimo - posnetkih policijskega direktorja Pogorevca ob avstrijski ministrici Ferrero-Waldner, čebļajoči o rešitvah mejnega nadzora in težavah s prebežniki, počuti toplo, varno in v dobrih rokah. *"Tam, kjer smo včasih vladali, zdaj služimo"*, pravi glavni lik Amisovega romana *"Časovna puščica"*, nacistični zdravnik iz Auschwitza, ki se mu čas vrti nazaj in nazaj, vse dokler se kot mehurček ne razblini v točki svojega lastnega nastanka. Dinamika razmerja gospodar-suženj je v tem primeru vsajena v samega oblastnika. On je tisti, ki je sluga svojemu Početju, to pa se, brez vezi smisla in razuma, pne nad njim kot nedoumljiv zakon gibanja brez vizije in izpeljave.

Pravzaprav lahko vprašanje iz naslova - *kako nastane iz vrtnice molotovka* - preobrnemo s podobnim postopkom: sprva na jasnem nebu medijske realnosti kot poletno sonce dolgo žge fantazmagorija molotovke, nihče je ni zares videl in nihče zares otipal, kajti tole fantazijo vsesplošne panike sedaj vidimo, kako prihaja iz sna Oblasti, ki bi rada nekaj počela, da bi postala Oblast. Ko se namreč ta res marljiva Oblast zbudi, ni nikjer naokrog ničesar zanjo, ne občinstva ne nagrade, tamle v kotu jeca in jamra, vselej skrbno počesana in pripravljena, prave akcije pa ni - samo državljan sveta, ki nosi vrtnico svojemu tovarišu.

Nataša Velikonja

(prispevek je bil napisan pred 11.septembrom)

(Novi) Novi Rock

Škuc ROPOT razpisuje natečaj za Novi Novi Rock 2001.

Namen natečaja je izbor in promocija najbolj izvirne, inovativne in glasbeno/tekstovno ozaveščene produkcije urbane glasbe vseh rockovskih in sorodnih zvrsti, formatov in proizvodnih sredstev, posebej tiste z možnostmi mednarodnega prodora. Natečaja se lahko udeležijo skupine in posamezniki, ki še niso ali so že nastopili na Novem rocku, vendar z novo glasbo; demo-posnetke z najmanj 15 minutami izvirne glasbe naj do 31.oktobra 2001 pošljejo na naslov: Škuc, Metelkova 6, 1000 Ljubljana, za natečaj "NN Rock 2001". Izbor bo opravila žirija NNR v sestavi: Aldo Ivancič, Terens Štader, Igor Bašin, Jernej Kolenik in Miroslav Akrapović v skladu s pravilnikom.

Izbrani izvajalci bodo dobili možnost za nastope jeseni in pozimi - po koncu poletnih festivalov in zabav, v mestnih, "in-door" (za razliko od "open-air") - lokacijah - v izboru primernih prostorih - od Cankarjevega doma do Železniškega muzeja do Orta - in nazaj)

13. Brát

Poletje je mimo, poletne strasti se umirjajo, razgaljena telesa se vse bolj zavijajo, ekipa 13. Brata pa še kar naprej pohujšljivo in hujskajoče maha s svojimi ritkami... Po večmesečnem napovedovanju smo končno izdali zgoščenko goriške skupine **Man In The Shadow**, na katero smo zgostili vse studijske posnetke v naši štiriletni karieri, zapovrh pa smo dodali še en hit v živo. Skupaj torej 16 komadov, 45 minut grobe in brezkompromisne glasbe, ki očarljivo združuje punkersko surovost, hardkorovsko eksplozivnost, rockovsko melodičnost in emokorovsko občutljivost, vse skupaj pa zaobkroženo s pokončno družbeno-kritično držo. Napisano sicer pove bore malo, a vsi tisti, ki so vsaj delno spremljali dogajanje zadnjih nekaj let, vedo kakšen pečat je pustila skupina na razvoj goriške/ajdovske punk/HC scene. Vizionarstvo skupine potrjuje tudi lično izdelan ovitek zgoščenke, kjer ima poleg besedil in poslednjega predavanja Herberta Markusa poglavito vlogo zeleno-srebrna barvna kombinacija (ključni barvi islama). Zgoščenka je torej nekakšna predstavitev dela skupine, hkrati je pa tudi benefit plošča za nekatere druge projekte, s katerimi se nekateri člani benda sedaj ukvarjajo. Tako bo velik del

izkupička od prodaje namenjen fanzinu 13.Brát, časopisu Svoj Tok in slovenskemu prevodu knjige Days Of War, Nights Of Love...

Brezplačni družbeno kritični časopis **Svoj tok** je v zaključni fazi izdelave, tako da lahko drugo številko pričakujemo v kratkem. Vsebinsko naj zaenkrat ostane še skrivnost... Prebujajo se tudi koncertna ekipa 13.Brata, tako da bo ponovno zaživelo dogajanje v ajdovskem Klubu Jutro. Tako lahko že sedaj napovemo koncert Američanov **Catharsis** in domačinov **Entreat**, ki se bo zgodil 23. novembra. Catharsis je ena najvplivnejših skupin na punk/HC sceni na prelomu stoletij, saj so v zadnjih nekaj letih nekajkrat obredili ZDA ter Kanado, Evropo in Južno Ameriko. Kot zanimivost naj omenim, da bodo na tokratni turneji, ki bo trajala preko 4 mesece, prebredli celo Evropo od Portugalske do Rusije in Bolgarije, in še marsikaj vmes seveda. Sicer pa fantje preigravajo nekakšen strasten eksploziven metaliziran HC v katerega vključujejo najrazličnejše vplive, piko na i pa jim daje karizmatičen vokalist s svojimi poetičnimi izbruhi. Vsekakor dogodek, ki se ga ne splača zamuditi...

Kam naj se dam?

Klubski maraton RŠ

<http://www.radiostudent.si/maraton/>

26.10. MKNŽ Ilirska Bistrica: Drugi disko, Wreck;
Svenak Idrja: Sist en 343, Kraški solisti
02.11. MC Podlaga Sežana: Sist en 343, Wreck;
Pr' Gabrijelu Cerkno: Moveknowledge, Sun ate mars
03.11. Zakon Vrhnika: Sist en 343, Kraški solisti;
Pekarna Maribor: Drugi disko, Wreck;
Rdeča ostriga Škofja Loka: Moveknowledge, Sun ate mars
09.11. Metelkova Ljubljana: finale vseh skupin + gostje
Drugi disko, Wreck, Moveknowledge, Sun ate mars, Sist en 343, Kraški solisti

Metelkova mesto

30.10. ob 22h, Gromka

Defonija predstavlja: **Ruins** (Japonska)

14.11. ob 22h, Gromka

Das Böse Ding & Han Buhrs (ex The Ex -Nemčija, Nizozemska)

Gala Hala

01.11. Lack, Entreat, Curse Of Instinct (Emo Core)

09.11. We like it fast! Festival (Steake Sandwich, Lost In The Crowd, Backstage, Dreamwalk, Scad, Reflex)

10.11. Paul Dianno

25.11. New York Ska Jazz Ensemble

06.12. KBO!

Menza pri Koritu

25.10. Dejmo stisnt teater: Seksualne perversije

29.10. Uchihashi Kazuhisa (jazz) + Kazu

08.11. Volapük (Francija), Menza pri koritu ob 21h

09.11. Tudosok (madžarski kvartet) + finale Klubskega maratona, Menza pri koritu

Godscard:

26.10. Metelkova - Gala hala (+Sarcom, H-Bomb/oboji Metlika)

08.11. Od Oluja Mrzitelja, Zagreb - Močvara (+Firmanent, Unborn..., več na www.infaustum.com)

24.11. Death'n Roll, Škofja Loka - Rdeča ostriga (+General Bomb

MC Podlaga, Sežana

27.10. ob 22h Demolition Group, 4 Pravi dedciMachine/Avstrija)

Mega Helloween Koncert

27.10. ob 19hMurska Sobota, telovadnica srednješolskega centra nastopajo Siddharta, Vlado Kreslin in Mali Bogovi, Posodi mi jūrja, Gnila jajca; Po koncertu afterparty v Fiksincih v diskoteki Sfing's club - z vstopnico za koncert brezplačen vstop
Vstopnice v predprodaji: člani KPŠ 400 sit, ostali 900 SIT Na dan koncerta: 1.500 SIT <http://www.piskurart.com/koncerti>

Pekarna Maribor

25.10. ob 18h, v razstavišču Hladilnica:

otvoritev razstave študentov II.letnika Likovne pedagogike na PF Maribor: Skulpture - Slike - Torbice

26.10. ob 21:30 uri v dvorani Gustaf:

Borut Žerdoner - tabla (indijska tolkala).

27.10. od 23.00 - 12:00 v Pekarni:Halloween Party

Techno - SK8: Dj Redhead (B), dj Mono-Tone (H), dj Shocker D (Slo), dj Sens.Vibe (Slo), mc Denis Hass (Slo); House - dvorana Gustaf: dj Stefanino (I), dj OM (Slo), dj Zoki D (Slo), dj Husar (Slo), mc Vika (Slo); Afterhour - dvorana Gustaf: dj Blaž (Slo)

Vstopite z 3.000 SIT, s flyerjem 2.500

American Analog Set

28.10. Zagreb - KSET (+Maximilian Hecker)

29.10. Gorica (I) -

Art And Co.

J Majesty (Ex Mule...)

24.10. Gorica (I) -

Art And Co.

25.10. Ilirska Bistrica -

MKNŽ

MKK Črnomelj

27.10. 22h Zero Sum (Stoner/Grunge), Go.Be. (psihedelični rock)

10.11. Ana Pupedan

Shiner (ZDA), **Aina** (Španija), **Unwound** (ZDA - CZ)

17.11. Zagreb - KSET

American Analog Set

MKNŽ Ilirska Bistrica

- 31.10. Demolition Group
- 04.11. Pachinko (ZDA)
- 21.11. Tara Jane O'Neill (ZDA)
- 24.11. Gorge Trio (ZDA)
- 01.12. Tight Bro's From Way Back When (ZDA) + Hitch (Belgija)

FV Booking napoveduje:

02.11.2001 Korte pri Izoli: **Punk Rawk Show**
 Nastopajo: **D-Faect (Izola), Sensation (Izola), Retarded (Italija), Mensen (norveške punkerice pri Gearhead rec.), Psycho-Path (Slovenija), The Apers (Nizozemska)**

03.11. Punk Rawk Show, Koprivnica - Fenix
 18.11. Festival FV 2001: Prestavljeno na december

Speedbuggy (Usa, Cow Punk):

20.11. Koprivnica - Fenix

21.11. Ljubljana - Orto Klub

8.12. Andre Williams (Usa), Green Hornet (NL) + gost - Orto Klub,

Mensen

Jazz klub Satchmo Maribor

28. - 31.10 Festival 21

28.10. ob 21:00 Chicago: The Vandermark 5 (jazz)

29.10. ob 21:00 Tokio: The Ruins (progresivni rock/speed-jazz/HC?)

30.10. ob 21:00 Maribor: Ansasa Trio (world music/jazz)

31.10. ob 21:00 London/New York: The Sonicphonics Featuring Billy Bang (jazz/rock/trance/dub)

več na www.satchmo-klub.slon.net in www.kibla.org

Ambasada Gavioli: 27.10. "Vision Du Paris"

Dance Lounge: Bob Sinclair, Joe Montana, Paolo Barbato, Mc: Alex Donati; Mezanine: Crazy Lemon, Amor & Darian

Pleasure Forever (ex-Slaves, ZDA /Sub Pop)

17.11. Pordenone, Velvet Club

18.11. Zagreb (Močvara) 19.11. Gorica (I), Theart & Co.

20.11. Ljubljana, KUD France Prešeren

03.12. Ljubljana, Kodeljevo

Lee "Scratch" Perry, Mad Professor, Siti hlapci, B.R.Stylers

Earwing Jazz Festival - Zagreb, KSET

29.10. The Vandermark 5 (Chicago)

30.10. Sonicphonics feat. Billy Bang (gb/usa)

31.10. Ruins (Tokyo) Kazuhisa Uchihashi (Osaka)

01.11. Frank Gratkowski Quartet (D/NL/USA), Saša Nestorović (ZG)

02.11. Victims Family (San Francisco), Sumo (Zagreb/Krk)

03.11. Future Jazz Party (Groodanje DJ Team)

06.11. Georg Graewe Trio (D/NL)

07.11. Peter Brotzmann (Wuppertal, D), Hamid Drake (Chicago),

Michael Zerang (Chicago)

več na <http://www.earwingrecords.com/festival.htm>

Psycho-Path

Ogrevanje z novimi pesmimi pred izidom četrtega albuma

24.10. Ljubljana - Orto klub

02.11. Korte nad Izolo (Rawk Punk Festival)

07.11. Zagreb - Močvara

16.11. Novo Mesto - Lokalpatriot

24.11. Celje - Kljub

15.12. Idrija - Swenak

Končno novice iz zaklonišča!

1. 22.10. - Uradni izid albuma "Odoh majko u rokere" (Nika Rec.)

2. 25.10. Zaklonišče prepeva nastopijo na prireditvi "Tornado prihaja v Ljubljano" - Kodeljevo, dvorana Slovan

3. 29.10. Predstavitve videospota "Hasan iz azila" v oddaji

Videospotnice na TV SLO2 ob 19:30

www.zaklonisceprepeva.com

Elvis Jackson

24.10. Koper - Amfiteater za Bonifiko (ob 22:00)

27.10. Dunaj - Arena (+ Propagandhi, Muff Potter)

10.11. Trbovlje . Dom svobode

23.11. Prevalje - Zadržni dom

24.11. Gorica (I) / Dvorana Gimnastične zveze - Around the Rock

Ajdovščina (klub jutro)

23.11. Catharsis (ZDA), Entreat. (GO)

Masovna

p.p. 1

5000 Nova Gorica

POŠTNINA PLAČANA PRI
 POŠTI 5101 NOVA GORICA

TISKOVINA